

Zuzana Jakalová

***Close my eyes and I'm a vessel.***

*Holding River*  by Katarína Poliačiková and Eva Priečková

I grew up on the river, our garden's edge just a narrow dust road away from one of Danube's arms. It is in this intimate proximity, my body and senses learnt about water, about river. Vegetables in need of irrigation. Fruit washed in the fresh water pumped from our garden well. Raindrops on the leaves of my mother's roses. The dry river bottom, where one could walk for miles upstream, collect pebbles and watch wild deer and boars pass from one steep riverbank to the other. Standing in the riverbed, encapsulated by the particular smell of river mud, in anticipation of water; knowing with certainty it will flow back, yet not knowing, with what strength and speed. And then the floods, unlike any other power I've witnessed before, leaving roses, fruit trees, wild boars, our garden house, my parents' hearts and hands in a muddy pool of destruction, again and again.

There was something about the river, its murky brown-green underbelly, that made it a Goliath and made it a witch, made it suspicious, dangerous. One is not to swim in Danube, mum would say with a mix of contempt and fear. As if our closest neighbor was not as fancy as the sea, not as comforting as a lake, not the type of well-behaved water our bodies deserve. As if casting a spell, she would repeat: You get caught up in the stream and you're gone. Or, as my dad would jokingly, but no less premonitorily, invoke the ever-present curse of drowning: once you enter the stream, next stop's Gabčíkovo.

*How to cipher where one life begins and becomes*

*another?*

On a cold but sunny afternoon I am walking to the Petržalka side of Danube's mainstem, last day of February. I take a narrow side path, turning from the concrete pavement surrounded by trees to the riverbank, so different from the one in front of our garden. Mellow and gradual, these are Bratislava's "little beaches", as they are colloquially called. People stand and sit around, smoking, waiting, chattering, chasing first glimpses of the hatching spring sun. The two artists, the reason for us all being here, sit before us in wetsuits, the beach and the glowing Danube their environment, their stage. A little eye contact with us, a little spoken introduction - this is how the performance came about, this is what we invite you to witness. This is what the Danube's Sirens whispered in our ears.

Playfully, they start examining their stage, the floor that makes it - a stone, pebbles a tree trunk - their bodies awakening in movement and touch, sometimes in and sometimes out of sync, sometimes exploring together, sometimes curious apart. Slowly, a more concentrated mutual bond emerges, their bodies gently supporting each other, heads resting on each other's shoulders, rolling down the beach holding hands, shoulders. We follow them down - closer to the river, drawn by a hypnotizing need to be closer, to be a part of it, to be the witness we

were invited to be. As the artists enter Danube's waters, it quickly gets apparent that trying to keep one's body afloat in a stream like this is laborious and hard. The water in the mainstem has a strong pull, vortexes and underwater currents are inevitable. You get caught up in the stream and you're gone. As the performers fervently battle the tide, heavily walking upstream, the water is up to their navels, at times it's grabbing them by their armpits, luring them deeper in. Yet there is a part to their struggle that outweighs the pull. As one performer walks in front of the other, she creates a sort of shield, as in a cycling tournament. As both reach out their hands, touch and hold each other, a sigh of relief is heard from the audience. Walking out of the river, we finally exhale, they made it! The ever-present curse of drowning has been conquered, this time.

*Close my eyes and I'm a vessel. Make it  
some lucent amphora, Venetian blue, lip circled  
in faded gold.*

If  *Holding River*  is anything, it is a vessel. And a vessel, in its effect, has several qualities. It is a container of sort, encapsulating valued cargo. But in an ontological sense, a vessel is also inevitably and intrinsically a movement, as in substance, it's travelling from somewhere to elsewhere and/or transporting something somewhere. A friendship or a piece of art might be just that, carrying a cargo of emotions, curiosity, insight, creativity, exploration, awe, depth, humility and fun, from somewhere to elsewhere, centering the moving quality of the cargo, not the destination. To hold a river, as to hold a friendship, is a complex task. Dynamic, joyful, difficult, at times nurturing, at times draining, it touches all of body's and soul's depths. Just as river never stays still, so can friendship never stay the same. And yet, without a degree of stability, without knowing there is solid bottom underneath, neither river nor friendship make any sense. And so, as the Danube's arm I grew up with separates from the mainstem to become oneself before coming back to being one, so does a good friendship become a vessel for two notions of self. To be one with someone else and see, who we are for them and in them, yet to stay oneself. For a friendship to hold us, we must hold it, too. To become part of the river, we must risk getting wet. Are we the same as we were before we entered either of them, or are we ultimately changed?

*Holding River*  is, then, not only a temporal vessel of the performative act that came out of a container of friendship. It performs it, upholds it and shares it with others, makes the ever-present curse of drowning feel further away. You get caught up in the stream and you're gone, yet maybe, through friendship, a new you emerges from the murky waters. And so, it might have been the last time becoming witness to  *Holding River*  that last day of February, but not the last time holding one another.

---

All excerpts come from Lynda Hull's poem *Rivers Into Seas*



Katarína Poliačiková

### ***Voda ako metóda***

Dynamiku medzi ľuďmi, teda vzťahy a samotné vzťahovanie sa, možno reflektovať prostredníctvom asociácií s rôznymi elementmi. Je v tom istá redukcia, no ak sa zameriame na podstatu, na *core feeling*, vieme rozlíšiť vzťahy, ktoré nás uzemňujú, nadľahčujú a doprajú priestor; iné, ktoré zrkadlia povahu ohňa; a ďalšie, podobné plynutiu vodného toku.

Práve voda je najkomplexnejším elementom. Z pasivity a poddajnosti dokáže prejsť, celkom nebadane, do násťročnosti až agresie. Nedá sa chytiť, no prenikne všade. S meniacimi sa náladami mení skupenstvá a je súčasťou všetkého — od intímnych tekutín našich tiel až po *deep time* skupenstvá tisícročných ľadovcov. Voda je poddajná a (zdanlivo) submisívne preberá akúkoľvek formu, pokiaľ však príde ako búrka, nadobúda nekompromisné podoby a nepýta si povolenie.

Jej kvalitou je schopnosť nasiaknuť všetko, čo jej príde do cesty, a v dlhom časovom horizonte pomaly a trpezlivo tvarovať. Na pohľad uspokojujúce oblíny riečnych kameňov sú výsledkom jej tichej násťročnosti.

Špecifickým aspektom vody sú jej hranice. Pozorovanie vodných telies vedie k uvedomeniu, že sú iluzórne — príliv a odliv, rieka, ktorá v rozpätí pár dní pokrýva rôzne veľké územie. Voda zahaľuje a znova odkrýva v pravidelných i nepravidelných rytmoch. Do seba berie krajinu, aby ju vzápätí odhalila. Dno rieky sa môže stať súšou a to, čo bolo brehom, znenazdajky zmizne pod hladinou, keď sa rieka na jar posilní roztopeným snehom.

Keby som mala definovať náš tvorivý proces, s Evou Priečkovou sa stávame vodou — otvorenou poňať, prijať a premeniť všetko, čo je naokolo. Keď sa vrátim k našej prvej performancii, ktorá vznikla ako komorná „commission“ pre sprievodný program Ceny Oskára Čepana, pracovnou metódou sa stala dynamika podobná vode. V danom priestore — išlo o knižnicu Goetheho inštitútu — sme počas tvorby absorbovali prostredie, ktoré sa stalo súčasťou choreografie a dynamiky predstavenia.

Podobným spôsobom vzniklo aj naše prvé autorské predstavenie *Learning Water, Salty Eyes*, ktoré do performovaného textu prijalo prostredie petržalského paneláku:

*Týmto domom prechádza voda v racionálnej sieti kovových trubiek, tak, ako niekto určil. V tomto dome ľudia snívajú o mori, alebo sa im sníva, že sa topia, v tomto dome pozerajú správy o topiacich sa ľadovcoch, a o tých, čo sú, niekde ďaleko, smädní, zatiaľ čo sa vracajú domov s ťažkými kartónmi balenej vody. V tomto dome sa potia v zlých snoch zatiaľ čo v tme schne voda na dne pohárov a zanecháva za sebou na sklenených stenách sled jemných kružníc ako Amenemhetove vodné hodiny, v tomto dome sme sami, my, všetci, dočasne, vodou.*

V projekte *Barefoot Brunch* sme do choreografie „pozvali“ architektonické elementy galérie, ktoré sa stali pohyblivou a pohyb zneisťujúcou scénou, reagujúcou na neistotu ako základnú tému naratívu. Podobne sme pracovali pri tvorbe najnovšej performance *Brucho temnoty je plné svetla* v priestore Telocvične — centra pre súčasný tanec v bratislavskej Novej Cvernovke. Elementy klasickej telocvične, ako podložky na cvičenie či medicimbaly, sme prijali do choreografie ako partnerov sprítomňujúcich tému smútku a gravitácie.

O takomto prístupe možno uvažovať ako o DIY riešení scénografie z toho, čo je dostupné — z núdze cnosť. V našom prípade ho však vnímam skôr ako špecifickú zdieľanú schopnosť, *soft skill*, potenciál vyplývajúci z našej pracovno-priateľskej dynamiky, našej „vodnej metódy“: vplávať do prostredia a so zvedavosťou prijať/nasať jeho elementy ako súčasť naratívu — s ľahkosťou a samozrejmosťou.

Tento „prostredie prijímajúci“ aspekt spolupráce sa naplno rozvinul v projekte  *Holding River*. Voda tu nebola len témou — stala sa aktérkou, tretou performerkou, ako sme ju v istom momente nazvali. Performancia vznikala ako site-specific dielo na brehu a v toku Dunaja, pričom choreografické momenty komunikovali s prostredím a zviditeľňovali ho.  *Holding River* bol primárne o rieke a jej toku, no súčasne sa otvárala okoliu. Kamene tvoriace breh a dno rieky, obloha i vtáctvo nad ňou — to všetko sa vo veľkých gestách aj mikromomentoch stalo súčasťou diela a diváckeho zážitku.

Hydrofeminizmus tu znamenal prijatie rieky so všetkými jej polohami a náladami — aj v prípade, keď sama znemožnila uskutočnenie performance, ako sa stalo v apríli 2023 počas plánovanej reprízy v rámci Nu Dance Festu. Dunaj sa vylial, rieka sa „opustila“ a zaplavila našu stage.

Iná situácia nastala počas reprízy na festivale Less is Sound v inej časti toku Dunaja, kde dno nemalo štrkový, ale bahenný charakter. Po úvodnom šoku zo zdanlivej nemožnosti nás nové dno priviedlo k choreografii, ktorá bahno — jeho nároky i kvality — prijala za svoje.

Všetky reprízy  *Holding River* boli novými situáciami, vyjednávania s vodou. Namiesto (maskulínneho) vymedzenia sa a protitlaku sme volili cestu prijatia a splynutia s tým, čo voda ponúka, čím všetkým môže byť. Choreografia bola odtlačkom rieky samotnej a znamenala zodpovedanie otázok, ako jej dať priestor a nechať ju rozprávať, konať – aj prostredníctvom našich tiel.

Pri  *Holding River* sa naša vodná metóda prejavila aj ako pokora: pomenovať aktuálny stav, spriatelieť sa s ním a prijať jeho obmedzenia ako možnosti pre iný typ napojenia — na vodu a cez ňu na svet okolo.

*Water - sexiness*

*Drool*

*Sperm*

*Wet pussy*

*Menstruating*

*Amniotic fluid is a clear, slightly yellowish liquid that surrounds the unborn baby (fetus) during pregnancy. It is contained in the amniotic sac.*



#### RONI HORN / ANOTHER WATER

Wandering through Roni's sentences when working on  *Holding River*

9)  *Looking at an image like this, if you get to the idea of water at all, then you'll have to wonder what water really is.*

10)  *(But water is you.)*

22)  *You can say it's river. I can believe that. But when you say it's water, I get suspicious.*

24)  *When you say water, what do you mean?*

25)  *When you say water, are you talking about the weather or yourself?*

26)  *(When you see your reflection in water, do you recognize the water in you?)*

40)  *Water receives you, affirms you, shows you who you are.*

61)  *Is water sexy?*

62)  *Water is sexy. It's the purity of it, the transparency, the passivity, the aggression of it.*

63)  *Water is sexy. The sensuality of it teases me when I'm near it.*

64) *Water is sexy. (I want to touch it, to hold it, to drink it, to be surrounded by it.)*

66) *Water is sexy. (I want to be close to it, to be in it, to move through it, I want it to be me.)*

82) *Water is always a spiritual presence. In the company of water I feel in me the presence of things that exceed me.*

118) *Water is always an intimate experience, even as rain or ocean or river.*

119) *Water is always an intimate experience, you can't separate yourself from it.*

122) *Water is always an intimate experience, your relationship to water is your relationship to yourself.*

133) *When I look at water, especially this water, I find myself wondering about it: its mechanics, its poetics, and so on. I wander in my thoughts. I go places. Water is lubricant to other places.*

135) *Water is lubricant to other places; it catalyzes memory and aspiration. (Time has no direction near water).*

137) *Is water sexy?*

138) *Water is sexy.*

139) *It's the power and the vulnerability of it, it's the energy and the fragility of it.*

143) *Water is sexy. (I want to swim in it — to move, song-like, through it. I want to swim in it — push, kick, trash, slide myself through it. I want to swim in it. I want to be held by it.*

144) *Water is sexy. (I want to dip myself in it. I want to feel its liquid form slipping over my skin. I want to feel its liquidness washing me all over, washing all over me. I want to feel the fluid mass of it rushing among the parts of me: my hairs, my fingers, my toes, my eyes, my ears. I want to be near it. I want to immerse myself in it. I want to feel it cooling the heat of me. I want to go deep into it; I want to go deeper still into it. I want to feel the weight of it lighten me, ease me, release me. I want it.)*

163) *Can the river dissolve your identity just standing near it, just standing nearby and watching it?*

ANOTHER WATER (The River Thames, for Example)  
by Roni Horn, 2000

Eva Priečková, Katarína Poliačiková

## ***LEARNING WATER, SALTY EYES (2020)***

V tomto dome

I.

Týmto domom prechádza voda v racionálnej sieti kovových trubiek, tak, ako niekto určil. V tomto dome ľudia snívajú o mori, alebo sa im sníva, že sa topia, v tomto dome pozerajú správy o topiacich sa ľadovcoch, a o tých, čo sú, niekde ďaleko, smädní, zatiaľ čo sa vracajú domov s ťažkými kartónmi balenej vody. V tomto dome sa potia v zlých snoch zatiaľ čo v tme schne voda na dne pohárov a zanecháva za sebou na sklenených stenách sled jemných kružníc ako Amenemhetove vodné hodiny, v tomto dome sme sami, my, všetci, dočasne, vodou.

Voda, ktorá nás opúšťa, si pamätá naše telá. Prejde nimi ako jaskyňami, vsiakne do seba príbehy vnútra.

V tomto dome ľudia túžia po mori, aj keď už nevedia, prečo. Sme naivní, keď si myslíme, že naše telo necíti niečo, o čom nevieme. V tme, keď pod dverami kúpeľne vidíme iba prúžok svetla, ponorení do teplej vody zavrieme oči a cítime sa v bezpečí, vstupujúc do podivne známeho. V tme a vode sme nevinní, ako kedysi, keď sme sa len mali stať, a teraz, cez vodu, sa skúšame vrátiť k tomu, čím sme vždy boli.

Sucho v ústach, blížim sa k moru, tisnem líce na okno autobusu. Cítim, ako moje bunky rozvibruje gravitácia solí, staršia ako ja sama a tí predo mnou. Moje telo cíti vodu skôr, ako ju uvidí, lebo plazma vie, že čoskoro bude doma.

Moria sa dvíhajú k mesiacu. Tak, ako naša voda, nepokoj patrí splnu. Byť vodou, cítiť vodou: dych na zrkadle si pamätá mračno desivej búrky, dych zabudol, jeho voda nie a nie.

II.

Voda, je, najviac, časom.

Všetky hladiny sú našou hladinou. Sme hladinou, oceán sa dvíha a zaplavuje nás vnútornou úzkosťou.

V tomto dome sa ľudia schúlia do spomienok na prvú vodu, aj keď o tom nevedia, v tomto dome snívajú o vlnách, ktoré prinesú rytmus podivne známy, zapamätaný inde. V tomto dome sme vodou: minulou, prítomnou, budúcou.

Voda medzi mnou a matkou je navždy. Stále sa ňou brodíme, naprieč, v ústrety, protismerné prúdy a zakliate víry. A stále je to tá istá voda - tá, ktorá vyplňala priestor medzi našimi telami. Je, aj keď už dávno odišla. Je bezpečná a temná, je vlastná a tajomná.

Je storočná, je tisícročná, je aj nie je naša.

Kedysi dávno ma matka učila plávať v jazere. Po pás vo vode kráčala pomaly dozadu, nenápadne sa mi vzdalovala, zatiaľ čo ja som plávala vytrvalo k nej, a takto sme hrali hru, ona netušiac, že viem. Prajazero detstva, prvé tušenie dna, sladkého a kalného. Prvé jazero je bezpečie, je túžba, je strach, je podvedomie.

Omnoho neskôr nesiem kameň, slaný a popretkávaný bielymi líniami, kameň s pamäťou atlantiku, nesiem ho v rukách, kráčam po sladkej ľadovej kruste jazera. Kráčam až do stredu a položím ho tam, kde sa, niekedy na jar, v určitom momente, keď už som ďaleko a nič netuším, prepadne do kalnej vody a klesne až na dno, kde sú len mäkké, pomalé telá kaprov.

Vie ľadovec viac, ako dych na zrkadle?

V tomto dome si voda zapamätá, čím všetkým bola. Kamarát mi raz rozprával, ako s priateľom navzájom pili vlastný moč, stále dookola, voda dvoch tiel, donekonečna sa prepisujúca pamäťou tela toho druhého.

Môj mesiac v rybách, tvoj v býkovi, kolísať vlastný nepokoj, priľnúť k splnu ako jazyk k podnebiu. Chceš niečo povedať, ale v ústach máš sucho. Podnebie ako klenba jaskyne, jazyk ako spiaca ryba.

V tomto dome čaká purpurová voda v semenách granátového jablka. V tomto dome bdie voda v dužine zemiaka, čaká, ide za svetlom, tušiac úzky prúžok svetla pod dverami komory.

Voda, je, navždy, domov.

### III.

Písať vodu, vnímať vodu, učiť sa vodu. Byť si vedomá, že ma tvorí, že sa tvoríme a navzájom vyživujeme. Benátky - voda romantická a toxická. Systém Mojžiš má zabrániť prenikaniu vody do lagúny. Ale lagúna príliv potrebuje, neustále balansovanie a harmonizovanie potrieb. Voda: byť príliš málo, byť príliš veľa.

Narodila som sa v znamení Vodnára a milujem pocit chlôrovej pokožky, červené oči, udýchané pľúca a zvráskavené brušná prstov. Mám rada bublinkové kúpele, masážne bazény, trysky, protiprúdy, kruh s prúdom, fontánky, tobogány, farby v bazénoch, prítomie wellnessu, ochladzovanie bazéniky, termálne rieky, hlboké vane.

Plávanie: meditácia, tréning, vytrvalosť, intímna samota. Byť vo vode, byť vodou, byť svojim živlom.

Moje prvé more a ďalšie moria, nekonečné splývanie. More: počas každého ponoru cítiť, ako z tela odchádza to, čo nepotrebujeme. More: intímna samota. Hladina mora, ktorú jemne narúša len môj záber rúk. Telo oceánu: prekonať strach. S oceánom ostať v pozorovaní, v milovaní pohľadom, v predstavách.

Počas splývania si uvedomujem strednú líniu môjho tela. Voda tvorí stred. Voda ma pretína napoly. Moje telo má svoju hĺbku, medzipriestor. Stred, ktorý často zabúdame. Splývanie je sprítomnenie stredy.

### IV.

Niekde ďaleko. Niekde ďaleko sa topia ľadovce, molekuly oceánu objíma toxicita, niekde ďaleko hlbokomorské ťaženia.

Je to niekde ďaleko, myslíme si - zatiaľ čo naša voda a tá ďaleká sú spojené nádoby. A takto, potichu, v noci, v nás puká ľadovec a zaplavuje naše sny úzkosťou a neodchádza ráno, práve naopak, vracia sa noc čo noc, zatiaľ čo sa - niekde ďaleko - rysuje sieť jemných prasklín.

Žiadna voda nám nie je vzdialená viac, ako naše vlastné slzy.

Naše telá sú naše vodné hodiny.

V tomto dome sme, sami, my, všetci, dočasne, vodou.

Eva Priečková

## *Wetness*

As a part of the podcast series called *Wet Togetherness* Tabita Rezeire is talking with Aiwon Yin<sup>1</sup> and as they speak, in one moment they start to replace words by sounds and we can feel the wetness of their minds.

I remember how the different materiality of landscapes shaped our performance - Držat' Rieku - Holding River

*Katarína writes:*

Since the premiere of our performance Holding River, which took place last November, we repeated it several times. In the springtime, we were supposed to do it in the same spot as part of a contemporary dance festival. The day we came to our moon beach for a rehearsal, we found out that, after the heavy spring rains, the Danube got so high that our “stage” was two meters deep underwater. We stood there speechless, looking at each other with disappointment, looking at the wild river taking up a part of the forest. What is a river, after all? It takes up as much space as it needs, constantly redefining itself.

We were devastated by the sight, but then we realized that the life and the unpredictability of the river are part of this whole experience, of our art piece, and we are invited to accept it. Perhaps the river just needed to let go, Eva said. The event was then postponed for a week.

Losing control sometimes is not always what it seems to be. There's a difference between losing control over and surrendering to a situation. To surrender can sometimes mean to gain. In trusting the flow lies the soft power that is, for many reasons, harder to access than the power of sharp action.

Last Saturday, Eva and I cycled to another part of the Danube where we were invited to perform as part of LESS IS SOUND, a deep listening experimental music event. We needed to rehearse in a new location, to see what the body of the river feels like in there. When we got there, we found out that the river bottom was not covered by pebbles as we were used to,

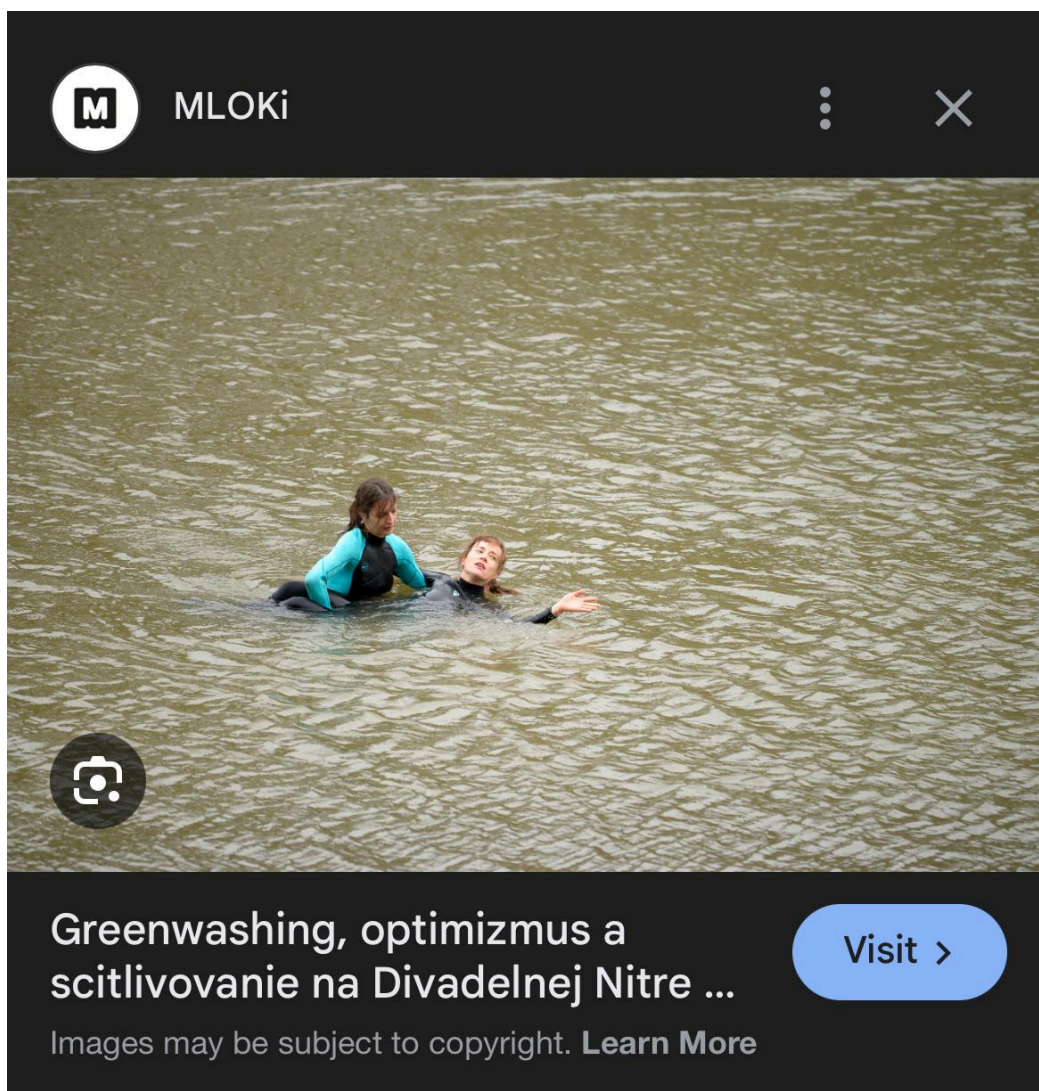
---

<sup>1</sup> dostupné na:

<https://www.e-flux.com/announcements/399129/wet-togetherness-on-the-e-flux-podcast>

but with very fine sand turned into deep mud. It meant we had no stable ground under our feet. *My first instinct was to turn away and just cancel the whole thing. But then Eva suggested we go with the flow, which, in this case, meant adjusting our choreography. It meant that we do not fight against the new condition, but enter a dialogue with its qualities, its heaviness and softness. The way it slows us down, the way it creates instability. It wasn't about winning over the muddy river bottom, but listening to and reacting to it. The moment in our new choreography, when we fell to our knees and the mud softened our movement and hugged our bodies, was my favorite one.*

*What is a river? A state of mind, after.*



The image is a screenshot of a social media post. At the top left, there is a circular profile picture with the letter 'M' and the name 'MLOKi'. To the right of the name are three vertical dots and a close button (an 'X'). The main content is a photograph of two people in a river. One person is wearing a blue and black wetsuit, and the other is wearing a black wetsuit. They are both looking towards the camera. The water is a murky, brownish-green color. In the bottom left corner of the image area, there is a camera icon. Below the image, there is a dark blue banner with white text. The text reads: 'Greenwashing, optimizmus a scitlivovanie na Divadelnej Nitre ...'. To the right of this text is a blue button with the text 'Visit >'. Below the banner, there is a line of smaller text: 'Images may be subject to copyright. [Learn More](#)'.



we keep digging in  
digging deep  
getting wet  
by waters of various kinds  
inner fluids  
we mourn  
in the places where water is passing  
in the places where water goes deep but stays

V Banskej Štiavnici som strávila významnú časť svojho života.

V silnom pretkanom partnerstve

V novembri 2022 sme odpremiérovali Držať Rieku ako omen smútku z rozchodu, ktorý ma rozpustil ako húsenicu v kukle

V júli 2024 som sa vrátila do mesta tohto partnerstva poznačená smrťou, ktorá ma rozpustila bez ochranného obalu. V tomto meste však nebolo miesto pre mňa a môj smútok

V tomto meste už bolo príliš veľa smútku a tlaku a rovnako, ako nie je v tomto meste miesto pre ďalšie auto v centre, nebolo miesto pre ďalšiu performance o smútení.

My sme sa však v tichosti pobrali v nedeľu ráno k tajchu, do tašiek cez plece sme si nabrali kamene z Dunaja, pozdravili sme diváctvo a ako Mrs. Dalloway sme sa s kameňmi ponorili do vody. Namiesto dobrovoľného klesania sme jazero preplávali smerom k ľuďom. Ako dva mokré ženské príznaky sme sa priblížili k diváctvu a porozdávali sme im kamene z tašky, zároveň ako sme na nich kvapkali vodu z oblečenia a vlasov. Vyzvali sme ich do kameňa

vložit' svoj smútok a uložit' ho na dne hlbokého tajchu, kde dodnes sú ako svedkovia toho, že smútok má svoje miesto.

### 9. *Laughing*

*You only have to look at the Medusa straight on to see her. And she's not deadly. She's beautiful and she's laughing...I, too, overflow;... my body knows unheard-of songs...She alone dares and wishes to know from within, where she, the outcast, has never ceased to hear the resonance of fore-language. She lets the other language speak—the language of 1,000 tongues which knows neither enclosure nor death. To life she refuses nothing. Her language does not contain, it carries; it does not hold back, it makes possible.[20]*

*Hélène Cixous,*

2

Text z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

---

<sup>2</sup><https://alicemaher.com/essays/thirteen-ways-of-looking-at-a-mermaid?fbclid=IwAR2yMC5krL9x-t2pDkNpVAQzHyqI8BXfiU-bPXl3mjwSZU6W8jDVBoYYfRQ>